

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Veritates Æternæ Ex Prima Hebdomade Asceseos
Jgnatianaè Petitæ**

Vogel, Matthäus

Constantiæ, 1731

Pars I. Constantiæ necessitas: Inconstantiaè detrimenta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60667)

Pars I.

Constantiæ necessitas: Inconstantia
detrimenta.

Recitatâ Oratione consuetâ, imaginare tibi te esse in conspectu DEI, B. Virginis & Sanctorum omnium, qui omnes tibi illud dicant, quod Christus in Evangelio: *Hæc* (intellige proposita hæcenus facta) *Hæc fac, & vives.* Roga gratiam agnoscendi Veritates hodie tibi proponendas.

Doctrina. Magna est misericordia DEI erga te, quòd occasionem & tempus dederit agnoscendi veritates tam necessarias, quales hæcenus propositæ sunt, & inflexerit voluntatem ad amplectenda salutis media. Verè dicere tibi potest: quid debui ultra facere? Imò quid potuit DEUS ultra facere? ardent milleni inter inferos, quibus hoc beneficium DEUS non contulit: vivunt milleni in mundo, quibus id non conferet. Ostendit tibi DEUS, quòd velit salutem tuam, & non interitum. Quid tu retribuies DEO tam benigno? si mille vitas peteret, nimium non peteret; tantum autem non exigit: constantiam petit in bene cœptis. Repete verba superius posita. *Et nunc Israël, quid Dominus DEUS tuus petit à te, nisi, ut timeas Dominum DEUM tuum, & ambules in viis Ejus &c.* Ut bene sit tibi. Rem paucis: postulat vitam conformem propositis à te factis, & quidem tuâ unius causâ hoc petit: *Ut bene sit tibi.* Tibi quærit prodesse, tibi spondet mercedem: *Esto fidelis usque ad*

ad.

ad mortem, & dabo tibi coronam vitam. Fidelitatem
 primum destinat; carebis premio, si ista de-
 fuerit: esto fidelis usque ad mortem. Deberet
 hoc profecto unum satis esse, ut DEUS con-
 stantiam à te impetraret; sed mittamus utilita-
 tem, necessitatem videamus. Necessaria pro-
 fus est constantia in bene coeptis. Nihil tibi
 proderunt proposita facta & annotata, nisi ea
 implere studeas: nihil etiam juvabunt, si ad bre-
 ve solum tempus impleas, postea verò ad vitam
 priorem redeas. Nihil prodest bene incipere,
 si in eo non perseveretur. Frustranea est Pe-
 nitentia, quam constans emendatio non exci-
 pit, sed sequens culpa coinquinat. Constantia
 sola coronat; finis beatificat. Malè coepit Pau-
 lus, sed quia bene finiit, quia constans fuit in
 vita sanctè mutata, hinc salutem consecutus est
 sempiternam. Bene coepit Judas, constans non
 fuit, periit. Irrefragabile Christi oraculum est:
Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.
 Constantiæ promittitur Cælum, negatur in-
 constantiæ. Non satis est rem scire, viam Cæ-
 li agnoscere, aut aggredi; admovenda manus
 est; viæ constanter insistendum. *Si hac scitis,*
beati eritis, si feceritis ea, ait Veritas incarnata;
 si feceritis, si opere impleveritis; neque tantum
 ad tempus breve, sed ad finem usque: *Tene, quod*
habes, ne alter accipiat coronam tuam, monet DEUS.
 Nemo nisi constans operum & propositorum
 executor salvatur; coronatur nemo. An hoc
 non sufficiat ad excutiendam ignaviam, & in-
 flam-

flammandum vitæ constanter piæ desiderium?
Esto ergo fidelis usque ad mortem. Verùm ò
quàm paucorum ista est fidelitas! ista constan-
tia! ò quoties datur vitæ meliori initium, sed
mox abrumpitur! itur in antiquam silvam, ut
ajunt, in antiquas consuetudines & iniquitates.
Quid ergo mirum, salvari paucos? Coepisti vi-
tam sanctam, mi Studiose, concepisti horrorem
peccatorum; sed quousque durabit? Refert
Cardinalis Sfortia de Concionatore, qui tem-
pore Quadragesimali multa de extremo judicio
fervide æque ac utiliter dixerat. Die postre-
mo, dum maxime æstuabat fervor & Audito-
rum commotio, derèpentè velut rei cujusdam
novæ insolentiâ commotus substitit, assumptò-
que dein alio vocis tenore velut rem miram no-
vâmq̃ue narraturus, sic suos allocutus est: Audi-
tores mei, scitote, quòd quantumcunq̃ue de ex-
tremo judicio disseruerim, nihil tamen hucus-
que vobis incredibile, nihil inauditum dixi:
jam verò veritatem vobis incredibilem, veri-
tatem planè stupendam dicam. Arrectis ad vo-
ces has Auditoribus & cogitatione suspensis,
sic perrexit: maximum intra dies paucas prodi-
gium spectabitis. Audite quale. Ad ea, quæ
hactenus dixi, hæsisse vos omnes attonitos vi-
deo: vitæ sanctioris desideria concepistis: pecca-
ta seriò expiare & fugere statuistis: & ecce! pau-
lò post abibitis; hora non effluet, & plures dic-
torum meorum obliti, vitam rursus instituent
eam, ut nec Judicem, nec judicium credere vi-

C c

dean

deantur, nec judicare aliquid eorum, quæ dixi ad se pertinere. Hæc dixit & tacuit. Sic est profectò. O quoties salutari timore peccatorum animi percelluntur! statuunt sancta; ejurant præterita! quamdiu? paulò post sic vivunt, veluti mors nulla sequatur, aut velut infernus fabula vana foret. O quam sancta, quam aurea sæpe formantur proposita! quamdiu? effluit dies, sæpe vix hora; corruunt proposita, ardor omnino evanescit. Studiosè mi, concussus es ad Veritates tibi propositas; cœpisti timere salubriter; initium fecisti vitæ bonæ; proposita formasti sancta. An in te etiam verum erit, quod Concionator ille dixit de pluribus? an in te etiam cito adeò extinguetur vitæ melioris desiderium? Prohibeant Cœlites! ô quam triste foret tuo Custodi Angelo spectaculum, videre eosdem in te mores, eandem vivendi rationem ac antè! gaudet jam ille, dum meliora parari à te videt: quid aget, dum te conspiciet ad ejurata redire peccata? Animam tuam respiciamus. Illa quid aget, si inconstans esse cœperis? illa quò ruel? ô quam ei perniciem struis? vis scire, quæ pernicius ista sit? audi damna & detrimenta Inconstantiæ.

Si à bene cœptis desciscere audebis, nec non bonorum propositorum impletionem negligere, Tria tuæ inconstantiæ timenda sunt.

I. Major & terribilior ratio reddenda Judici, quòd viam veritatis agnoveris, nec tamen in ea ambulare perrexeris. Hinc Christus ait: *Scientiæ non*

non facienti, peccatum est illi. Terribile est illud Apostoli: *Voluntariè peccantibus nobis post acceptam notitiam Veritatis, jam non relinquitur pro peccatis hostia, sed terribilis quadam expectatio judicii.* Accipisti notitiam Veritatis, ô Studiose! si jam peccaveris voluntariè, si à propositis tuis deflexeris, veniam sperare vix audes, sed terribile timere debes judicium; adeò ut teste eodem Apostolo, tibi melius esset, veritatem nunquam agnovisse, quam contra Veritatem agnitam operari. Melius erat eis, sic inquit S. Paulus, viam veritatis non agnoscere, quam post agnitionem retrorsum converti. Hoc ipsum est, quod S. Chrysostomus Auditores suos docuit, dicens: *Ti-meo, ne die illà tremendà obsint vobis hæc mea monitiones & consilia, eòquod scilicet illis morem non geritis.* Ita est, mi Studiose, ipsa tua proposita facta & non impleta, ipsa Veritatis agnitio, ipsa doctrina jam hausta, rationem tuam, & judicium & damnationem augebunt, nisi conformem eis vitam duxeris. *Causam accipe ex S. Gregorio: Quando crescunt dona, crescunt & rationes donorum, sive beneficiorum; ergo cum novo te beneficio affecerit DEUS dando cognitionem tot rerum salubrium, major à te exigetur ratio.* Alia hæc est: *gravior ejus est culpa, qui sciens, volens peccat, quam ejus, qui tantam rei scientiam non habet; ubi verò culpa est gravior, ibi & major reddenda est ratio.* Tu si peccaveris posthac, sciens volens peccabis: quid ni & gravior erit culpa tua, & major ratio?

2. Terribili terrore percelleris in hora mortis tuæ, si hujus tuæ inconstantia recordaberis. Sodalitatis Parthenius P. Lechneri refert, fuisse Studiosum, qui morti proximus, duabus se rebus præcipue angere aiebat. 1. quod DEO vocanti ad statum Religiosum non obediverit. 2. quod ex Meditationibus S. Ignatii fructum constantem non hauserit, sed mox ad priorem vitam liberam reversus fuerit. Timeo, ne hoc ipsum miser deploret æternum inter inferos. De Puella certè refert Barzias, quod à morte apprensus, hoc se maxime tormento cruciari fassa sit, quod meminisset, quàm facile salvari potuisset, si acceptis in Missionibus monitis constanter fuisset obsecuta. Et est revera acerba hujus recordatio, est causa plorandi dignissima. Viator, si à duce perito ad viam bonam directus, pergere in ea noluisse, deflexisset ad aliam, atque in ea per latrones miserè spoliatus fuisset, nec non sauciatus, deploraret, credo, insaniam suam, quod in via cœpta fuisset inconstans. Deplorabis etiam tu, mihi crede, deplorabis, si præclarissimorum propositorum à te jam factorum recordans, te ab istis videris deflexisse. Utinam perrexissem, suspirabis, in via illa, quam mihi DEUS illo tempore ostendit! utinam implevissem ea, quæ sanctè statueram! deflexi! erravi! Ô utinam! Ipse etiam dæmon insultabit tibi ad irritas has querelas seu in morte, seu in æternitate prolatas; insultabit & DEUS, illud tibi ingerens: perditio tua ex te: cur non perrexisti illam viam, quam cœperas?

ras? tibi debes perniciem tuam. Quid ad ista dices? quis timor? quis angor?

3. Inconstans homo rediens ad vitam priorrem impiam, gravius punitur à justo DEO, quem per negligentiam in observatione piorum propositorum turpius irritavit. Homini inconstanti nihil magis timendum est, quam ne à DEO prorsus deseratur, & æternum puniatur. Plurima sunt, quibus hæc veritas stabilitur. Stabilitur ex minis, quas vindex DEus in homines ejusmodi detonat. *Væ filii desertores!* Isa. 30. *Væ filii, qui à me recepti denuo in filios, me Patrem peccando rursus deseritis! Væ filii desertores!* Qui transgreditur à justitia ad peccatum, DEus paravit illum ad romphæam; hoc est ad pœnam, ad vindictam, ad interitum sempiternum. Transgredere autem à justitia ad peccatum, si agnitam veritatis semitam derelinquas. Time, time Studiose! paravit DEus illos ad pœnam, qui inconstantes sunt. *Derelinquet me, & irritum faciet fœdus, quod pepigi cum eo; & irascetur furor meus contra eum in die illo, & derelinquam eum, & abscondam faciem meam ab illo: invenient eum omnia mala & afflictiones.* Deut. 31. Quid horridum magis cogitari potest? expende verba singula; timorem certò incutient. Quid verò miraris, acerbæ adeò DEI minas? Talis ad peccatum reversio, talis in frangendo fœdere audacia, inconstantia in bene ceptis DEum vehementius ac credi potest, irritat, & ad vindictam inflammat. Sic ipse ait Eccl. 26.

In duobus contristatum est cor meum, & in tertio venit mihi iracundia. Quodnam illud tertium? illud ipsum, quod ante posui: Qui transgredietur à justitia ad peccatum. Quam pœnam Iustus DEUS statuat, audivisti: paravit illum ad romphæam. Hinc salubre monitum Christus Paralytico dedit: *Ecce sanus factus es, noli amplius peccare, ne aliquid deterius tibi accidat*: quasi diceret: ob peccata priora punitus es morbo; si jam denuo peccare ausus fueris, si ad viam peccatorum deflectere, deterius aliquid tibi timendum est, vindicta nimirum DEI & æterna damnatio. Vindictam DEI, & damnationem homini inconstanti timendam esse dixi. Scilicet sicut constanti ad mortem usque promittitur corona gloriæ, sic inconstanti vindicta imminet & damnatio. Recordare illius, quod superius retuli de Troilo, cujus inconstantia domum in Cœlo paratam evertit, aliam inter inferos erexit. Terribilius est, quod Cæsarius memorat de juvene quodam. Conceperat ille, quod nescio, sanctum propositum, sed ejus impletionem de die in diem distulit. Vidit nocte quadam in manu Angeli librum vitæ, suumque in eo exaratum nomen, & exultare cœpit gaudio: at subito iratum conspexit in nubibus Judicem, qui voce hac tremendâ eundem Angelum affatus est: dele illum de libro vitæ! dele! dele! Tantum ei infortunium inconstantia attulit. Hoc nimirum est, quod monuit David Paral. 23. *Tu autem* --- *fili mi,*

scito

scito DEum - - - & servito ei corde perfecto: si quaeris eum, inuenies; Si autem dereliqueris eum, proiciet te in aeternum. Tu ne proiciaris, ne delearis, esto constans in bene cœptis. Ubi primum deflectes à propositis tuis, time, ne repentina DEI vindicta in te irruat, nihilque tale opinantem detrudat ad Tartara. Detrusit hoc modo juvenem tibi similem; qui peractâ Confessione seriâ, sociorum scelere seductus, propositum peccati cujusdam fugiendi à se firmiter factum violans, peccatum repetiit; at illico apoplexiâ tactus in peccato miserrimè mortuus est, has unas ante ultimum halitum voces identidem ingeminabat: vindicta DEI super me! vindicta DEI super me! Parem expavesce DEI vindictam, si pariter à propositis tuis deflectes. Forsan dum primò repetes domum illam, illud consortium, illud peccatum, aderit ultor à tergo DEus, neque aliud tibi ululare licebit, ac triste illud: Vindicta DEI super me! Cantilenam adeò tristem plurimi inter inferos Adolescentes repetunt. O quot eorum erant, qui sanctissima conceperant proposita; per plures hebdomades ea sollicitè observârunt, deflexerunt denique ab illis & perierunt! causam damnationis suæ verbis illis testantur: *Instabiles facti sumus*: hoc est, inconstantes fuimus in propositis, & sic periimus: inconstantia nos perdidit; inconstantia damnavit; inconstantia vindictam DEI super nos accersivit! Tu quoque sic aliquando planges, nisi constans persistiteris.

Reflexio. Quid igitur consilii? Tanta est Constantiæ necessitas, quantam audivisti: tanta inconstantiae damna, quanta proposui. Salus tua & damnatio est constantia aut instabilitate tua dependent. Quid consilii? si scintilla in te rationis est, si scintilla amoris in animam tuam superest, hoc vides esse concludendum ergo eligenda est constans propositorum impletio; ergo Justificationem, quam cœpi, non deseram. Hoc fac, & vives. Exemplum constantiae tibi fisto Adolescentem aliquem nuper theatro datum sub nomine Nicetæ. Quam nescio, occasione conversus, vitam priorem deestatus est ex animo; atque ut longius à peccandi occasione abesset, desertâ domo patriâ, eremum petiit, ibi sepulchrum sibi paravit, vivum se illi quodammodo inclusit, non nisi crescentes circum herbas cibi loco capeffivit. Mirabilem hanc, & suggestam à Cœlo vivendi rationem ægerrimè tulit dæmon. Fidem superat, quot quantisque dolis, modis, insidiis juvenem hunc visibili etiam formâ aggressus fuerit; ut ad domum patriam redire cogeret; in qua reditum ad peccata facilem fore sperabat hostis subdolis. Verum minæ, preces, verbera etiam in ventos abierunt. Stetit infractus Adolescentis animus per DEI gratiam his omnibus superior. Auro & cedro dignæ voces ejus erant: malo mori, quam vobis obsequi: malo mori, quam loco hoc cedere! coacti demum dæmones virtute divina palam se victos fassi sunt, & in turpem fugam

gam acti vociferabantur: Vicisti nos! vicisti nos! O felix victoria! digna Cœlo constantia! digna etiam imitatione. Non deerunt focii, non cupiditates tuæ, non dæmon, qui reditum ad peccata pristina suadebunt, vitæ novæ fastidium excitabunt, invitabunt ad priores lusus, priora consortia & peccata. Quid tu? Eja age, audiatur ex te vox illa: malo mori, quam vobis obsequi! Malo mori, quam à proposito meo deflectere! Juravi & statui custodire mandata DEI. Justificationem, quam cœpi tenere, non deseram: non deseram. Veniat mundus, surgat caro, fremant inferi, non deseram. Hoc si agis, fiet, ut prostrato hoste gloriosus pugil ad perennis gloriæ coronam evocaris: si minus, *Væ filii desertores! Væ animæ tuæ!* Major ratio, gravius Judicium, major culpa, gravior impendet damnatio. Si animam amas, repete: *Justificationem, quam cœpi tenere, non deseram.*

Affectus & Proposita. DEus fortis & immutabilis, agnosco per gratiam tuam, quantopere mihi necessaria sit constantia in bene cœptis; agnosco; majorem mihi imminere perniciem, si à via bene incepta deflectam: quid aliud superest, quam ut hac horâ implere incipiam, quod proposui? Sic est: dixi, nunc cœpi! Audite Cœli! audite Angeli! ipsi etiam dæmones attendite! Tibi, ô Dæmon, penitus pro vita & æternitate abrenuntio. Abrenuntio tibi Sathana, & adhæreo tibi, mi DEus! Audite Angeli! Regi vestro dedi fidem; hanc jam renovo: in conspec-

tu Cœli & terræ protestor, quòd alium posthac Dominum agniturus non sim, ac DEum meum. Servus tuus sum, Domine! ad te toto corde convertor, sicut totus à te recesseram: tibi uni serviam: à te nunquam discedam. Malo mori, quàm à propositis meis deflectere. Et quis me separabit à Charitate tua, ô DEus, quis à servitio tuo abstrahet? non voluptas, non dæmon, non socius impius, non molestia ulla, non mors ipsa, non me separabit, non abstrahet. Etiam si oportuerit me mori, molo mori, quàm mea violare proposita. Veniant focii; non separabunt me. Veniat consuetudo illa mea pessima; non separabit me. Veniat dæmon, & quas volet, illecebras offerat; non separabit me. Justificationem, quam cœpi tenere, non deseram. Malo mori, quàm peccare! O utinam hoc semper voluissem! Væ tempori, quo non amavi te, Domine! Væ tempori, quo à te discessi! non fiet posthac. Volo totus esse tuus, ô DEus! Servus tuus sum ego, & filius Ancillæ tuæ!

Petitio. O fortis & immutabilis DEus, tu qui scrutaris cor & renes meos, vides serium mihi esse desiderium. Scio autem imbecillitatem meam: homo sum, labi possum; surgere aut stare sine te non possum. Fortis DEus, adjuva imbecillitatem meam! Immutabilis DEus, vince inconstantiam meam. Extende potentem dextram tuam, quæ me teneat, ne labar. In te & in gratia tua confido. Miserere mei, & ne permittas me separari à te! Si prævides, fore adhuc
in-

infelix momentum, quo à te discedam, ah per-
mitte jam me mori in gratia tua! Malo mori,
quàm à te separari! *Anima Christi.*

Pars II.

Media ad Constantiam.

Constantiam desideras, Studiose? quàm be-
ne! nam ut cum Apostolo loquar, *Quomo-
do effugiemus, si neglexerimus salutem?* quomodo
effugiemus iram DEI, si post claram adeò veri-
tatis notitiam non vivamus sanctius? Salutem
autem negligimus, si Constantiam negligimus.
Hanc statuiti amplecti. Media jam suggeram,
quibus si utaris, constans eris. Multitudo te non
terreat; facilis evadet labor, si salvari serium est.
Desumo pleraque è libellis verè aureis, quos in
Studioforum manibus versari optarem assidue:
tituli eorum sunt: cura Innocentiæ: cura Con-
suetudinarii, sive exterminium peccati &c.

I. Medium est Oratio frequens & fervida.

Petite & accipietis, mōnet ipsa Veritas. Cave
igitur, ne manè aut vesperi negligas preces re-
citari solitas, aut devotiones alias per diem. Sæ-
pius pete à DEO constantiam in bene cœptis;
quem in finem servire possunt verba illa: *Dirige
Domine, in conspectu tuo viam meam!* Ne permittas
me separari à Te! Ne proicias me à facie tua!
Huc pertinet consuetudo sæpius commendata,
quam singulari modo tibi iterum commendo;
ut nempe singulis horis elicias breviter contritio-
nem & renoves propositum non peccandi.

2. Ora-